

Közös nyilatkozat

Az anyák és gyermekek táplálásának védelméről az ukrajnai konfliktus és menekültválság idején

1. változat: 2022. március 8.

Az UNICEF, a Globális Élelmezésügyi Összefogás és Partnerei felszólítanak MINDENKIT, aki részt vesz az ukrajnai konfliktus okozta válságra adott válasz lépésekben, hogy védje, népszerűsítse és támogassa a csecsemők és kisgyermek, valamint gondozóik táplálását és gondozását. Ez kulcsfontosságú a gyermekek túlélésének, növekedésének és fejlődésének támogatása, valamint az alultápláltság, a betegségek és a halálozás megelőzése szempontjából.

Ez a közös nyilatkozat azért született, hogy biztosítsa a csecsemők és kisgyermek táplálásával kapcsolatos azonnali, összehangolt, több ágazatot érintő fellépést.

A konfliktus kiterjedése az előrejelzések szerint tovább fog mélyülni, ami növeli az ukránok millióinak humanitárius szükségleteit. A menekültek, az Ukrajnán belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült családok és a konfliktus által a lakóhelyükön érintettek valószínűleg rendkívül nehéz helyzetbe kerülnek, mivel nagyfokú stressz és bizonytalanság, élelmiszerhiány, egészségtelen körülmények, fertőző betegségek kockázata és a biztonságukat érintő jelentős veszélyek fenyegetik őket.

A csecsemő- és kisgyermek-táplálás általánosan ajánlott gyakorlata

1. **A szoptatás korai megkezdése** (a szülést követő 1 órán belüli mellre helyezés).
2. **Kizárólagos szoptatás** az első 6 hónapban (az anyatejen kívül semmilyen más étel vagy folyadék, még víz sem, kivéve, ha orvosilag indokolt).
3. Az életkornak megfelelő, biztonságos és tápanyagtartalmát tekintve kielégítő **kiegészítő táplálás** bevezetése 6 hónapos kortól; és
4. A **szoptatás folytatása** 2 éves korig vagy azon túl.

Minden vész helyzetben a legfiatalabb gyermekek vannak kitéve a legnagyobb megbetegedési és halálozási kockázatnak. A nem szoptatott csecsemők különösen veszélyeztetettek, mivel eltűnik az a megszokott környezet, amelyben a tápszerhez való hozzáférés és a tápszer higiénikus elkészítése lehetséges volt. Ez aggodalomra ad okot Ukrajnában, ahol a kizárólagos szoptatás aránya alacsony és a csecsemők nagy százaléka részben vagy teljesen tápszerfüggő.

Az anyákat, gondozókat és gyermekeiket támogató intézkedéseknek az alábbiakat kell szem előtt tartaniuk:

- 1. Elsődleges célként a szoptatás megkezdésében és folytatásában támogassák** az anyákat a saját és csecsemőjük egészségének és jólétének védelme érdekében. Bár a stressz egyes nőknél átmenetileg akadályozhatja az anyatej-folyás megindulását, valószínűtlen, hogy gátolja a tejtermelést, feltéve, hogy az anyák és csecsemőik együtt maradnak, és támogatják őket a gyakori szoptatás megkezdésében és folytatásában. Ez a támogatás magában foglalja a mellre helyezésben és mellre tapadásban nyújtott gyakorlati segítséget, az önbizalom megerősítését, a bőr-bőr kontaktus elősegítését, valamint az anya és a csecsemő együtt tartását (pl. babahordozók/hordozókendők biztosításával). Ajánlott a meglévő szoptatást támogató szervezetek és egyéni szoptatási szakemberek segítségét igénybe venni Ukrajnában és a környező országokban.
- 2. Támogassák és védjék a nem szoptatott csecsemőket és kisgyermeket táplálási szükségleteik kielégítése során és minimalizálják az őket fenyegető veszélyeket.** A kizárólag anyatej-helyettesítő tápszerektől függő csecsemők konfliktushelyzetekben rendkívül kiszolgáltatottak, ezért sürgősen azonosítani kell őket, felmérni a helyzetüket, és ellátni a nélkülözhetetlen szükségleteket tartalmazó támogatási csomaggal, beleértve a megfelelő anyatejpótló (por alakú vagy kész) tápszert, a higiénikus tároláshoz, elkészítéshez és poharas etetéshez szükséges felszereléseket és készleteket, a higiénikus elkészítéssel és tárolással kapcsolatos gyakorlati útmutatást, a válaszkész táplálással kapcsolatos tanácsadást és rendszeres után követést az UNICEF Kék Pont Központjaiban, a Vöröskeresztnél és más szolgáltatóknál. A vegyesen tápláló anyákat bátorítani és támogatni kell az anyatej mennyiségének növelésében és/vagy a kizárólagos szoptatáshoz való visszatérésben.
- 3. Az ukrán szabályozásnak megfelelően¹ ne kérjenek, ne támogassanak, ne fogadjanak el és ne osszanak szét anyatej helyettesítő termék adományokat, beleértve az anyatej-helyettesítő tápszereket, az egyéb tejtermékeket, a kereskedelmi forgalomban kapható kiegészítő élelmiszereket és etető eszközöket (például cumisüvegeket, cumikat és mellszívókat).** A szükséges anyatejhelyettesítőket meg kell vásárolni (a gondozónak vagy az UNICEF-nek kell beszereznie) és a felmért szükségletek alapján irányítottan szétosztani a Kódex betartása mellett. A szükséges tápszert mindaddig biztosítani kell, ameddig arra a gyermeknek szüksége van. Donor női tejet nem szabad küldeni, kivéve, ha ismert szükségletet elégít ki és az állami/helyi egészségügyi hatóságok vagy az ENSZ-ügynökségek által koordinált intézkedésekkel összhangban történik, amelynek része a működőképes hűtlánc.
- 4. Biztosítsák a táplálót, friss élelmiszerek és alapélelmiszerek folyamatos hozzáférhetőségét a gyermekek, nők és családok számára.** Ahol kevés a helyben beszerezhető élelmiszer, segítsék elő az életkornak megfelelő és biztonságos, kiegészítő élelmiszerekhez való hozzáférést a 6-23 hónapos gyermekek, az idősebb gyermekek és gondozók számára, különös tekintettel a terhes és szoptató nőkre.
- 5. Biztosítsák, hogy a várandós és szoptató nők, valamint a kisgyermeket gondozó egyéb személyek elsőbbséget élvezzenek az alapvető szükségleteik kielégítéséhez szükséges élelmiszerekhez és nem élelmiszer jellegű cikkekhez, beleértve a megfelelő ruházatot, vizet, védelmet, szállást, pszicho-szociális támogatást és egyéb intézkedéseket.** Gondolják át, hogyan lehet támogatni az átutazó nőket, hogy minimalizálják az utazás során fellépő stresszt. Minden szolgáltatási ponton gondoskodjanak biztonságos és kényelmes helyről az anyák számára, ahol megetethetik és elláthatják csecsemőjüket.
- 6. Ismerjék fel a magasabb kockázatú csecsemőket, gyermekeket és anyákat, és reagáljanak a szükségleteikre.** Ebbe a körbe tartoznak (többek között) a kis születési súlyú csecsemők; az alultáplált gyermekek, beleértve a 6 hónaposnál fiatalabb csecsemőket; a fogyatékkal élő gyermekek; a táplálási nehézségekkel küzdők; a HIV-fertőzésnek kitett csecsemők; az árva csecsemők; az alultáplált vagy súlyosan beteg anyák; a traumát szenvedett anyák; az egymástól elválasztott anyák és gyermekek.

Arra biztatjuk Önt és munkatársait, hogy tájékoztassák a környezetüket az ebben az állásfoglalásban foglaltakról.

További információért kérjük, keresse Anna Ziolkovska, táplálkozástudományi szakértőt (Globális Élelmezésügyi Összefogás) az aziolkovska@unicef.org e-mail címen.

1. sz. függelék: Források

- [IYCF-E infographic series | ENN \(enonline.net\)](#)
- [BMS-Procurement-Guidance-Final-June-2021.pdf \(unicef.org\)](#)
- [Breastfeeding-counselling-in-Emergencies-2021.pdf \(globalbreastfeedingcollective.org\)](#)
- [Community based infant and young child feeding | Global Breastfeeding Collective](#)
- [Breastfeeding in emergency situations | Global Breastfeeding Collective](#)
- [Call to Action: Breastfeeding Counselling in Emergencies](#)
- [Supportive Spaces for IYCF-E](#)
- https://www.nutritioncluster.net/Ukraine_Response_Programmatic_and_technical_response

1 “Preventing the spreading of artificial breast-milk substitutes is defined by the Order of the Ministry of Health of Ukraine as of October 28, 2011 No. 715 “On Further Introduction of Hospital Favourable to a Child Expanded Initiative in Ukraine”.